

VISSTE DU AT TÅRNSEILEREN

... kan tilbringe 10 måneder på vingene, uten å lande?

... fanger all sin mat i lufta?

... drikker ved å fange regndråper eller ved å fly lavt over ferskvann og supe undernebbet i vannet?

... sine reirunger kan ligge i reiret i opptil to uker uten å få mat?

... er verdens mest mobile landlevende fugleart?

... kan fly i en hastighet på over 110 km/t i horisontal flukt?

... kan oppbevare opptil 1 000 insekter i strupeposen sin?

... er i tilbakegang?

... gjerne tar i bruk fuglekasser?

... er en art du kan hjelpe?

Støtt fuglene - bli medlem av BirdLife Norge

BirdLife Norge jobber aktivt for å verne naturen, og særlig fuglefaunaen. En av våre viktigste oppgaver er å fremme interessen for, og bedre kunnskapen om fuglene og deres livsmiljø.

Bli medlem i BirdLife Norge du også. Da blir du en del av fellesskapet som verner om fuglene og deres levemiljøer i Norge.

BirdLife Norge er partner i verdens største naturvernorganisasjon – BirdLife International.

Kontakt oss

E-post: post@birdlife.no
Internett: www.birdlife.no

Bli kjent med

TÅRNSEILEREN

- luftens baron

TÅRNSEILER

Det elegante sorte, sigdformede lynet som i stor fart sveiper over deg om sommeren og sier «srrriiiiiirr» er tårnseileren. Den elsker små insekter som den fanger både høyt og lavt, men alltid mens den flyr.

Tårnseileren fins i store deler av Norge, både i kulturlandskapet og i urbane strøk, men den er vanligst i sør. Den overvintrer i Afrika, og kommer tilbake til Norge i mai. I løpet av august har de aller fleste forlatt oss igjen.

Det blir dessverre stadig færre tårnseilere å se. En viktig årsak til det er at gode hekkeplasser er vanskeligere å finne i dag enn tidligere.

TÅRNSEILEREN TRENGER HJELP MED Å FINNE BOLIG

Tårnseilere er tilpasset å hekke i hule trestammer, sprekker i fjellvegger og andre naturlige hulrom. I løpet av de siste ti tusen årene har arten riktignok gått over til stort sett å hekke i bygninger og andre menneskeskapte konstruksjoner – muligens fordi slike hulrom er bedre skjermet mot rovdyr. Samtidig har hule trær blitt mangelvare som følge av intensiv hogst. Og, etter hvert som eldre bygninger rehabiliteres, forsvinner også de menneskeskapte hulrommene. Dermed blir det stadig færre steder for tårnseilerne å bygge reir.

Hulrom i bygninger er ikke alltid et trygt og godt oppvekststed for seilerungene. Spesielt de fuglene som vokser opp under takstein er utsatt for å falle ut av reiret før de er flyvedyktige. På slike hekkeplasser er det trangt og det kan bli veldig varmt. Utgangen har ofte en bratt vinkel nedover som gjør at ungene får større vansker med å holde seg i reiret. Mange hustak blir skiftet i hekketiden, med den følge at foreldrene gir opp reiret. Alle disse utfordringene gjør at det faktisk er bedre om fuglene får mulighet til å hekke i romslige rugekasser.

Forsøk har vist at avlange kasser med avlange inngangshull blir foretrukket. De bør henge minst 3 meter over bakken, helst oppunder et takutspring i skyggen for intens middagssol. Det må også være rikelig med åpent luftrom foran kassen, slik at fuglene kan fly uhindret fra og til inngangen. Avspilling av tårnseilerlyd ved kassen vil hjelpe fuglene med å finne den.

Tårnseilerkasser kan kjøpes hos naturogfrid.no eller direkte hos enkelte av BirdLife Norge sine fylkes- og lokallag.

HAR DU FUNNET EN TÅRNSEILER PÅ BAKKEN?

Hvis du finner en tårnseiler på bakken er det enten en ikke-flyvedyktig unge eller en kollisjonsskadet fugl.

Ikke kast den opp i luften! – Selv om mange «erfarne» folk vil gi nettopp det rådet. Hvis den er flyvedyktig bør den enkelt kunne lette fra en åpen hånd strukket ut i hodehøyde. Dersom den ikke klarer det, må den undersøkes av en ornitolog eller fuglekyndig veterinær, og eventuelt rehabiliteres før man på nytt forsøker å slippe den fri.